

ชื่องานวิจัย : ประสิทธิภาพของการนวดไทยแบบราชสำนักใช้ควบคู่กับยาพอกสมุนไพรลดอาการปวดหลังในผู้ป่วยกลุ่ม: โรคลมปลายปัตคาศัสัญญาณ ๓ หลัง

ผู้วิจัย : นางสาวชฎาพร โคตรประทุม ตำแหน่ง แพทย์แผนไทย

หน่วยงาน : โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยหิน ตำบลหนองแวง อำเภอนวนนิวาส จังหวัดสกลนคร

ปีงบประมาณ : ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

ปัจจุบันชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรทำไร่ ทำสวน ทำนาทำจะเปียกในช่วงฤดูฝน เนื่องจากจะต้องลุยน้ำโคลนตม หรืออยู่ในที่ม่น้ำท่วมขังตลอดเวลาต้องลุยน้ำเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการอักเสบขึ้นตลอดเวลา ทำให้มีอาการน้ำกัดเท้า เป็นโรคผิวหนังที่เกิดจากการที่เท้าแช่อยู่ในน้ำเป็นระยะเวลานาน หลังจากเท้าแช่อยู่ในน้ำหลาย ๆ ชั่วโมง ผิวหนังชั้น Keratin (ชั้นซีไคล) ของหนังกำพร้าจะบวมพอง ทำให้เห็นผิวหนังว่ามีลักษณะซีดขาว ย่น และแตกเป็นร่อง ๆ ที่บริเวณฝ่าเท้า ๒ ข้าง ง่ามนิ้วเท้าและหลังเท้าลักษณะแบบนี้เรียกว่าเท้าเปื่อย ผู้ป่วยจะมีอาการแสบ ๆ คัน ๆ หรือปวดที่ฝ่าเท้า เวลาเดินลงน้ำหนักง่ามนิ้วเท้าก็จะมีลักษณะเป็นแผล ถลอก แดง และเปื่อย ซึ่งมีแนวทางการรักษา ในทางการแพทย์แผนไทยโดยการทายาสมุนไพรเพื่อลดอาการคัน **วัตถุประสงค์ :** เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของยาสมุนไพรใช้ทารักษาผู้ที่มีอาการน้ำกัดเท้า **รูปแบบการศึกษา:** การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental research) โดย คัดเลือกอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการ ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคน้ำกัดเท้า (Athlete's foot) จำนวน ๒๐ คน มีอายุ ๒๐ ปีขึ้นไป เพื่อรับการรักษาด้วยการทายาสมุนไพร จำนวน ๓ ครั้ง/ วัน พร้อมประเมินผลอาการปวดโดยใช้ Pain Visual Analog Scale ทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ ร่วมกับการประเมินความพึงพอใจต่อการรับบริการ โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน ธันวาคม ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๑ วิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนการ ดำเนินงานคือ ศึกษาวิธีการนำสมุนไพรใบยาสูบ ใบชุมเห็ดเทศ ผิวมะกรูดนำมารักษาโรคผิวหนังน้ำกัดเท้า ที่หาได้ง่าย ราคาไม่ แพง สะดวกในการใช้ และมีความปลอดภัย ดำเนินการใช้และเก็บ ผู้ป่วยจำนวน ๒๐ ราย **ผลการดำเนินงาน** ผู้รับบริการ เป็นผู้ป่วย ชาย ๑๕ ราย หญิง ๕ ราย อายุตั้งแต่ ๒๐ปีขึ้นไป ผู้ป่วยทุกราย ก่อนให้การรักษาทายาสมุนไพร มีอาการผิวหนังลอก แดงคันตามง่ามนิ้วเท้า หลังการรักษาด้วยการทายาสมุนไพร มีอาการผิวหนังลอก แดง คันลดลง จำนวน ๑๗ ราย และมีความพึงพอใจมากทั้ง ๑๗ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๘๕ ส่วนอีก ๓ ราย หรือร้อยละ ๑๕ มีความรู้สึกวิงเวียนไม่ชอบกลิ่นของยาสมุนไพร การศึกษาครั้งนี้จะเป็นโอกาสพัฒนายาสมุนไพรเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและตรงต่อความต้องการของผู้ป่วย